

Socialstyrelsen

Det Faglige Råds årsrapport 2020

Den nationale koordinationsstruktur på det mest specialiserede socialområde og på området for det mest specialiserede specialundervisning

Januar 2021

Viden til gavn

Publikationen er udgivet af
Socialstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf: 72 42 37 00
E-mail: info@socialstyrelsen.dk
www.socialstyrelsen.dk

Udgivet marts 2021

Download eller se rapporten på
www.socialstyrelsen.dk.

Der kan frit citeres fra rapporten med angivelse
af kilde.

Indhold

1. Kort om Det Faglige Råd	4
1.1 Rådets formål	4
1.2 Rådets sammensætning	4
2. Rådets aktiviteter i 2020	5
2.1 Centrale udmeldinger	5
2.2 Forløbsbeskrivelser	5
2.3 Overvågningsfunktionen	6
2.4 Årlig høring af bruger- og interesseorganisationerne	6

1. Kort om Det Faglige Råd

1.1 Rådets formål

Det Faglige Råd for National Koordination blev etableret i 2014 og afholder årligt fire møder.

Rådet rådgiver Socialstyrelsens opgavevaretagelse i regi af den nationale koordinationsstruktur, der indebærer, at styrelsen følger udviklingen i målgrupper, tilbud og indsatser og indsamler og formidler viden om effekt af indsatserne på det mest specialiserede socialområde og området for den mest specialiserede specialundervisning, jf. servicelovens §§ 13 b-13 c.

Det Faglige Råd er et rådgivende organ, der drøfter forslag til centrale udmeldinger og rådgiver Socialstyrelsen, inden styrelsen træffer endelig beslutning herom. Det Faglige Råd rådgiver derudover styrelsen om målgrupper, tilbud og indsatser i forhold til styrelsens overvågning og udarbejdelsen af faglige forløbsbeskrivelser.

1.2 Rådets sammensætning

Rådet har en formand, der er udpeget af Social- og Ældreministeriet.

Rådet består af repræsentanter fra Socialstyrelsen, Undervisningsministeriet, KL, Danske Regioner, Sundhedsstyrelsen, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering og VIVE. De respektive organisationer udpeger deres repræsentanter.

Rådet består endvidere af dels to eksperter på det specialiserede socialområde, der er udpeget af Socialstyrelsen efter indstilling fra Danmarks Frie Forskningsfond, og dels to eksperter på specialundervisningsområdet, der er udpeget af Socialstyrelsen og Undervisningsministeriet efter indstilling fra Danmarks Frie Forskningsfond.

I 2020 bestod Det Faglige Råd af følgende medlemmer:

- Formand Bo Smith, forhenværende departementschef
- Niels Arendt Nielsen, Socialstyrelsen
- Anna Sofie Weigaard Jørgensen, Undervisningsministeriet
- Janet Samuel, KL
- Mikkel Lambach, Danske Regioner
- Line Riddersholm, Sundhedsstyrelsen
- Anders Bekhøj, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering¹
- Leif Olsen, VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd
- Hanne Warming, Institut for Samfund og Globalisering, Roskilde Universitet
- Kjeld Høgsbro, Institut for Sociologi og Socialt Arbejde, Aalborg Universitet
- Lotte Hedegaard-Sørensen, Danmarks Institut for Pædagogik og Uddannelse (DPU), Aarhus Universitet
- Janne Hedegaard Hansen, Nationalt Videncenter om udsatte børn og unge (NUBU)

---

¹ Til og med rådsmødet i oktober 2020 var STAR repræsenteret ved Jakob Heltoft

Socialstyrelsen varetager sekretariatsbetjeningen af Det Faglige Råd.

Supplerende information om Socialstyrelsens varetagelse af den nationale koordinationsstruktur kan findes på nedenstående link.

[Socialstyrelsens hjemmeside om National Koordination](#)

2. Rådets aktiviteter i 2020

Det Faglige Råd afholder årligt fire møder. Det bemærkes, at mødet i maj 2020 blev aflyst som følge af situationen med spredningen af Covid-19 i Danmark, og der er i 2020 således blev afholdt tre møder, der fandt sted i henholdsvis marts, oktober og december 2020.

Det Faglige Råd har i 2020 rådgivet styrelsen i forhold til de fire hovedopgaver i den nationale koordinationsstruktur:

- Centrale udmeldinger
- Forløbsbeskrivelser
- Overvågningsfunktionen
- Årlig høring af bruger- og interesseorganisationerne som led i dialog- og samarbejdsstrukturen.

2.1 Centrale udmeldinger

Socialstyrelsen udsendte to centrale udmeldinger ultimo 2019 vedrørende udsatte gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelbrug og borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling. Socialstyrelsen udsendte endvidere en tredje central udmelding vedrørende borgere med svære spiseforstyrrelser i januar 2020.

Kommunerne skulle afrapportere på alle tre centrale udmeldinger i 2020. På grund af situationen omkring spredningen af Covid-19 i Danmark, fik kommunerne udskudt fristen for, hvornår der skulle ske en afrapportering på de centrale udmeldinger, således at afrapporteringen fandt sted senest i december 2020 frem for i oktober 2020, som det tidligere var gældende.

Socialstyrelsen har derfor modtaget kommunernes afrapportering på de tre centrale udmeldinger i december 2020 og det forventes at Det Faglige Råd skal forelægges og drøfte resultaterne herfra i starten af 2021.

Det Faglige Råd har i 2020 drøftet resultaterne fra Socialstyrelsens faste analyse af behovet for centrale udmeldinger, der viste at der fortsat er bekymring for en uhensigtsmæssig afspecialisering i relation til de tre målgrupper, hvor Socialstyrelsen i 2019 og 2020 har udsendt centrale udmeldinger. Derudover er der en række små og/eller komplekse målgrupper, som Socialstyrelsen har en skærpet opmærksomhed på.

2.2 Forløbsbeskrivelser

Det Faglige Råd har i 2020 rådgivet Socialstyrelsen i forhold til styrelsens overvejelser om et øget fokus på forløbsbeskrivelser til målgrupper med overvejende sociale og/eller psykiatriske problemstillinger i 2021.

Socialstyrelsen har indtil 2020 udarbejdet forløbsbeskrivelser som alle har taget udgangspunkt i målgrupper på handicapområdet. Socialstyrelsen har derfor i arbejdet med forløbsbeskrivelser fra 2020 og 2021 haft drøftelser om at opstarte forløbsbeskrivelser vedrørende målgrupper, som har overvejende sociale problemstillinger og udsathed.

Det Faglige Råd har rådgivet Socialstyrelsen vedrørende igangsættelsen af arbejdet med en ny forløbsbeskrivelse for målgruppen; *udsatte gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelbrug* og målgruppen; *børn med komplekse udviklingsproblematikker som følge af prænatal eksponering af rusmidler og psykofarmaka*.

Det Faglige Råd har desuden rådgivet Socialstyrelsen om valg af målgrupper til yderligere forløbsbeskrivelser for 2021, for målgrupper med primært sociale og/eller psykiatriske problemstillinger. Det drejer sig om eksempelvis; Unge (12 – 17 år) med alvorlige kriminalitetsproblematikker og sociale eller psykiatriske problemstillinger; Børn og unge med seksuelt bekymrende eller grænseoverskridende adfærd, samt; Socialt udsatte voksne med svære psykiske vanskeligheder og omfattende misbrug.

2.3 Overvågningsfunktionen

Det Faglige Råd har i 2020 rådgivet Socialstyrelsen i forhold til et udkast til en målgruppebeskrivelse for målgruppen *børn med komplekse udviklingsproblematikker som følge af prænatal eksponering af rusmidler og psykofarmaka*. Dette i forlængelse af Socialstyrelsens anbefaling fra 2019, om at slå to eksisterende målgrupper sammen med en tredje målgruppe til én samlet målgruppe. Målgruppen omfatter nu børn med Føtal Alkohol Syndrom (FAS), børn med Neonatal Abstinens Syndrom (NAS) og børn med prænatal eksponering for psykofarmaka.

Det Faglige Råd har i 2020 rådgivet Socialstyrelsen i forhold til et udkast til en målgruppebeskrivelse for en ny målgruppe; *børn, unge og yngre voksne med alvorlig selvskadende adfærd*. Dette i forlængelse af, at Det Faglige Råd i 2019 drøftede forslaget om at lade denne målgruppe være omfattet af monitoreringen. Socialstyrelsen vurderede, at målgruppen af børn, unge og yngre voksne med alvorlig selvskadende adfærd bør omfattes af den nationale koordinationsstruktur, herunder bør omfattes af Socialstyrelsens monitorering. Målgruppen er således efterfølgende blevet omfattet af den nationale koordinationsstruktur.

2.4 Årlig høring af bruger- og interesseorganisationerne

Det Faglige Råd har i 2020 rådgivet Socialstyrelsen i forlængelse af styrelsens årlige høring af bruger- og interesseorganisationerne, der fandt sted i januar 2020.

Socialstyrelsen modtog i den forbindelse 44 høringssvar fra 25 organisationer. Høringssvarene faldt blandt andet inden for fem tematikker: Visitationsproblematikker, specialundervisningsområdet, VISO's udbudspraksis, forslag til forløbsbeskrivelse og forslag til nye målgrupper.

Socialstyrelsen

Socialstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf.: 72 42 37 00

www.socialstyrelsen.dk